

POSUDEK

oponenta diplomové práce

Jméno a příjmení studenta: Petra Vyvlečková

Název práce: **Vztah pacienta a lékaře**

Jméno a příjmení oponenta: JUDr. Petr Šustek, Ph.D.

1. Cíle, metodika zpracování práce a aktuálnost tématu:

Diplomantka si zvolila velmi aktuální a zajímavé téma. Vztah pacienta a lékaře představuje základní relaci, v jejímž kontextu se odvíjí všechna jednání a všechny situace, ke kterým dochází při poskytování zdravotních služeb. Změny ve vnímání a právní úpravě tohoto základního vztahu zdravotnického práva a etiky tak nutně dopadají na všechny oblasti s poskytováním zdravotních služeb související. Diplomantka prokázala znalost zákonné úpravy, jako i schopnost orientace v odborných textech a judikatuře.

2. Struktura a členění práce:

Text (62 stran včetně úvodu a závěru) je přehledně a jasně členěn, jeho struktura je logická, jednotlivé pasáže na sebe systematicky navazují. Vnitřní členění je v souladu s klasickými doktrinárními přístupy. Práce je v základu složena z osmi kapitol, z nichž většina se rozpadá na jednu až dvě úrovně podkapitol. První kapitola je velmi stručným vymezením oboru zdravotnického práva, přičemž druhá kapitola představuje jeho základní prameny včetně nejvýznamnějších mezinárodních dokumentů. Třetí kapitola je věnována historickému vývoji společenského a právního rozměru vztahu mezi pacientem a lékařem v antice, v období přijímání velkých civilních kodexů v 19. a na počátku 20. století a v současnosti se zvláštními podkapitolami věnovanými české právní úpravě od roku 1918 dodnes a etické perspektivě vztahu pacienta a lékaře (zejména z pohledu etiky čtyř principů Beauchampa a Childresse). Ve čtvrté kapitole se autorka zaměřuje konkrétněji na práva a povinnosti pacienta a lékaře podle zákona o zdravotních službách. Pátá kapitola je věnována problematice informovaného souhlasu především z hlediska jeho současné české právní úpravy včetně otázek vzdání se poučení a výjimek z požadavku informovaného souhlasu (terapeutické privilegium, poskytování zdravotních služeb ve stavu nouze či nezletilým). V šesté kapitole se autorka zabývá související otázkou dříve vyslovených přání s jistým srovnáním situace v USA a v České republice. Sedmá kapitole je věnována přehledu druhů odpovědnosti lékaře a odpovědnosti za porušení jednotlivých základních povinností lékaře (provedení zákroku bez souhlasu a *non lege artis* postup). Závěrečná osmá kapitola je velmi stručným přiblížením základní podstaty problematiky sporů mezi pacienty a lékaři.

3. Rozsah a úroveň použitých zdrojů a práce s nimi:

Diplomantka při zpracování diplomové práce využila dostatečné množství pramenů zahrnujících právní předpisy, odbornou literaturu i judikaturu. V práci jsou použity také anglické zdroje, ovšem v dosti nízkém množství. Citace jsou v práci uváděny na správných místech a to v souladu s normou pro zpracování těchto písemností.

4. Jazyková, stylistická úroveň a formální úprava diplomové práce:

Jazyková i stylistická úroveň práce je odpovídající, práce je čtivá a srozumitelná. Práci nezatěžují zásadní gramatické chyby, stylistické nedostatky ani přehlédnutí. S právní terminologií diplomantka pracuje správně.

5. Odborná kvalita zpracování tématu diplomové práce:

Práce je po odborné stránce s ohledem na požadavky kladené na práci tohoto stupně standardní. Rozsahem se jedná o práci průměrnou. Diplomantce se podařilo vypracovat v zásadě kvalitní široký vhled do tématu. V práci je určitým způsobem přítomna i komparativní složka rozesetá v příslušných pasážích textu, kdy autorka útržkovitě zmiňuje zejména jisté aspekty situace v USA. Ucelenější komparace by však byla vhodná. Závažnějším problémem jsou místy nepřesná či zmatená tvrzení (např. zcela nejasné řazení eutanázie jako takové pod informovaný nesouhlas). Ačkoliv je stručnost určitých pasáží vzhledem k šíři tématu v zásadě pochopitelná, některá témata (např. odpovědnost lékaře a spory mezi pacientem a lékařem) by přeci jen zasluhovala více pozornosti.

6. Otázky k zodpovězení při obhajobě práce:

V pojednání o etice vztahu pacienta a lékaře (s. 27) píšete, že negativní revers stoupence Svědků Jehovových odmítajícího život zachraňující krevní transfúzi je nezbytné respektovat. Na jiném místě práce (s. 53) zastáváte názor, že evropské právní řády spíše požadují po lékařích nerespektování dříve vysloveného přání příslušníka Svědků Jehovových, pokud je jím přímo ohrožen pacientův život. Prosím uveďte a zdůvodněte, zda se podle Vás obě situace ve vztahu k respektování autonomie vůle pacienta liší, a v čem případný rozdíl spočívá. Můžete obě situace posoudit z právního i etického hlediska.

7. Závěr:

Předložená práce prokázala diplomantčinu samostatnost při zpracovávání aktuálního tématu, jakož i její schopnost orientovat se v zákonné úpravě, odborné literatuře i judikatuře. Autorce se podařilo vypracovat v zásadě vydařený přehled problematiky. Jisté slabiny práce představuje nízký počet použitých zahraničních zdrojů, nepřiliš podrobná komparativní složka, a zejména jistá povrchnost zpracování některých otázek (jakkoliv pro ni lze mít vzhledem k šíři tématu určité pochopení). Z toho důvodu doporučuji práci k ústní obhajobě s předběžným hodnocením **velmi dobře**.

Datum: 14. 7. 2017

JUDr. Petr Šustek Ph.D.